

- :: આંક - ૦૫ ની અરજી લગત હુકમ :: -

(૧) આ કામના આ વાદીએ પ્રતિવાદી-મામલતદારશ્રી ભુજ, પી.આઇ.શ્રી બી ડીવીઝન પો.સ્ટે. ભુજ તથા જુદા કલેક્ટરશ્રી વિરુદ્ધ હાલનો દાવો દાખલ કરી દરમ્યાન મનાઈ હુકમની અરજીમાં જણાવેલ ચર્તુદિશાવાળી મિલકત સંબંધે આપવામાં આવેલ નોટીસ અન્વયે પ્રતિવાદી જાતે કે તેમના કર્મચારી મારફત વાદીના કબજા ભોગવટામાં રુકાવટ, અંતરાય, અટકાયત કરે કરાવે નહીં તથા દાવાવાળી જગ્યાને નુકશાન કે તોડફોડ કરે કરાવે નહીં તેવું દરમ્યાન કાયમી મનાઈ હુકમ મળવા વગેરે મુજબની દાદ માગવા દાવો દાખલ કરેલ છે. દરમ્યાન આંક-૫ થી સી.પી.સી.ઓર્ડર-૩૯, ૩૯-૧-૨ મુજબ પ્રતિવાદી દાવાવાળી જગ્યામાં કોઈપણ રીતે વાદીના કબજા ભોગવટામાં અંતરાય, અટકાયત કરે કરાવે નહીં અને દાવાવાળી જગ્યાને નુકશાન કે તોડફોડ કરાવે નહીં તેવા દરમ્યાન મનાઈ હુકમની માંગણી હાલની અરજીમાં કરેલ છે.

(૨) સદર અરજીની ટુંકમાં હકીકત એવી છે કે, આ કામના વાદી અરજીમાં જણાવેલ સરનામે છેલ્લા ૩૫ વર્ષથી વધુ સમયથી રહેણાંક કરે છે અને તેમના લગ્ન રુકીયાબાઈ માંજોઠી સાથે થયેલ હતા અને તેણીને તેના અગાઉના લગ્ન થકી કુલ બે પુત્રો નામે ઈમરાન અને શૌકતનો જન્મ થયેલ અને ત્યારબાદ વાદીએ તેમની સાથે લગ્ન કરેલ અને વાદી સાથેના લગ્ન થકી કોઈ સંતાનનો જન્મ થયેલ નથી. તે રીતે ઈમરાનના વાદી સગા પિતા નથી અને તે વાદીનો સગો પુત્ર નથી તે રીતે તે વાદીના કહ્યામાં ન હોઈ ઘણા વર્ષોથી વાદી સાથે રહેતો નથી. ગઈ તા.૧૮/૪/૨૦૨૫ ના રોજ વાદીને નં.જમન/વશી/૧૫૧ (૨)/૦૪/૨૦૨૫ તા.૧૭/૦૪/૨૦૨૫ વાળી નોટીસ મળેલ છે. જે નોટીસ તેમના પુત્ર ઈમરાન ઉર્ફે કારો રમજુ પઠાણના નામવાળી છે પરંતુ તેમનો પુત્ર તેમનીસાથે રહેતો નથી તે વાદીથી અલગ રહેલ છે. ઉપરોક્ત નોટીસમાં આ કામના પ્રતિવાદી નં.૧ તરફથી પ્રતિવાદી નં.૨ ના વિષય અને સંદર્ભ બાબતે " નોટીસ મળ્યેથી દિન-૩ માં દાવાવાળી જગ્યાના માલીકીના આધારો રજૂ કરવા માટે જણાવવામાં આવેલ છે, અને જો આવા આધારો રજૂ કરવામાં નહીં

આવે તો અમારી કબજા ભોગવટાના રહેણાંકના મકાનને તોડી પાડવાની કાર્યવાહી કરવા અંગે જણાવવામાં આવેલ છે." ઉપરોક્ત દાવાવાળી જગ્યા વાદી અને તેમના પત્ની બે જણા જ વસવાટ કરે છે તેમનો પુત્ર ઇમરાન તેમની સાથે રહેતો નથી અને તે મકાન મિલકતમાં તેનો કોઈ કબજો ભોગવટો નથી કે તેણે સદર મકાનમાં કોઈ બાંધકામ કરેલ નથી. જેથી તા.૧૭/૪/૨૦૨૫ વાળી પ્રતિવાદી નં.૧ વાળાએ મોકલેલ નોટીસ પ્રતિવાદી નં.૧ એકબીજા સાથે સાંઠગાંઠ કરી વાદીનું મકાન હડપી લેવા ગે.કા.ની નોટીસ મોકલેલ છે અને પ્રતિવાદી નં.૧-૨ વાળાએ સ્થાનીકે આવી કોઈ તપાસ કરેલ નથી, વાદી કે અન્ય કોઈ આજુબાજુવાળાના નીવેદન લીધેલ નથી, કોઈ પંચનામું કરેલ નથી. ઉપરોક્ત દાવાવાળી જગ્યા છેલ્લા ૩૫ વર્ષથી વધુ સમયથી વાદીના ખુલ્લા શાંત, સતત અને પ્રત્યક્ષ કબજા ભોગવટામાં આવેલ હોવાનું જણાવી અરજીના પેરા નં.૯ માં માંગ્યા મુજબની દાદ મંજૂર કરવા અરજ કરેલ છે.

(૩) આ કામે વાદી તરફે આંક-૦૩ તથા આંક-૧૩ થી દસ્તાવેજી પુરાવા લીસ્ટ રજુ કરેલ છે.

ક્રમ	વિગત
માર્ક-૩/૧	તા.૧૭/૦૪/૨૦૨૫ વાળી નોટીસ
માર્ક-૩/૨	વાદીના આધારકાર્ડની નકલ
માર્ક-૩/૩ થી ૮	લાઈટબીલની નકલ
માર્ક-૧૩/૧	તા.૧૯/૧/૨૦૨૬ વાળા એન્કોયમેન્ટ/ કચ્છ/ ૨૭/૨૦૨૫ વાળા કામે થયેલ હુકમની નકલ

(૪) આ કામે પ્રતિવાદીપક્ષ તરફે કોઈ જવાબ કે પુરાવો રજુ થયેલ નથી.

(૫) વાદી વિ.વ.શ્રીની મૌખિક દલીલો સાંભળવામાં આવેલ.

(૬) પક્ષકારોના પક્ષ નીવેદનો, રજૂ દસ્તાવેજ પુરાવા, તેમજ દલીલો, ધ્યાને લેતાં મનાઈ હુકમની અરજીના નિર્ણય પર આવવા માટે નીચે મુજબના મુદા ઉપસ્થિત થાય છે.

- :: મુદા ઓ :: -

મુદા નં.૧ શું વાદી પુરવાર કરે છે કે, તેઓનો પ્રથમદર્શનીય કેસ છે ?

મુદા નં.૨ શું વાદી પુરવાર કરે છે કે, માંગ્યા મુજબનો મનાઈ હુકમ નહીં આપવામાં આવે તો નાણામાં ભરપાઈ ન થઈ શકે તેવું નુકશાન થાય તેમ છે ?

મુદા નં.૩ શું વાદી પુરવાર કરે છે કે, સગવડતા અગવડતાનું ધોરણ તેઓની તરફેણમાં છે ?

મુદા નં.૪ શું હુકમ ?

(૭) ઉપરોક્ત મુદાઓ પરત્વેના નિર્ણયો નીચે મુજબ છે.

- :: નિર્ણયો ::-

મુદા નં.૧ : નકારમાં,

મુદા નં.૨ : નકારમાં,

મુદા નં.૩ : નકારમાં,

મુદા નં.૪ : આખરી હુકમ મુજબ.

- // કારણો // -

(૮) ઉપરોક્ત મનાઈ અરજીની હકીકતોને ધ્યાને લેતાં દિવાની કાર્યસંહીતાના ઓર્ડર-૩૯, રૂલ-૧,૨ તથા કલમ-૧૫૧ હેઠળની અરજી હોય અને નિકાલ માટે અરજી લઈ આવનાર પક્ષકારે પોતાનો પ્રથમ દર્શનીય કેસ પુરવાર કરવાનો રહે છે. મનાઈ હુકમ હેઠળની દાદ સમન્યાયના હેતુસર કોર્ટ સમક્ષ માંગવામાં આવેલ હોય ત્યારે મુખ્ય ઉદ્દેશ પક્ષકારો વચ્ચે તકરારનો નિકાલ ન થાય ત્યાં સુધી દાવાની વિષય વસ્તુની "યથા સ્થિતિ" જાળવી રાખવાનો રહે છે. એ હકીકત સ્વીકાર્ય છે કે, પ્રથમ દર્શનીય હકક કે જે કેસના

અંતે પુરાવાના મૂલ્યાંકન બાદ પ્રસ્થાપિત થાય છે પરંતુ પ્રથમ દર્શનીય કેસ છે તે પુરાવાની પ્રાથમિક ચકાસણીના આધારે નિર્ધારિત થાય છે. જે પ્રસ્થાપિત કેસની સાથે પક્ષકારોને નાણામાં આંકી ન શકાય તેવું નુકશાન તથા તુલનાત્મક રીતે ન્યાયની સમતુલાનું પક્ષ કોની તરફેણમાં છે તે જોવાનું રહે છે. આ તમામ સંજોગોને ધ્યાને લઈ મનાઈ હુકમ આપતી વખતે કોર્ટે વિવેકાધીન સત્તાનો ન્યાયીક ઉપયોગ કરવાનો રહે છે.

(૯) વાદીના વિ.વ.શ્રીની રજુઆતો, રજુ દસ્તાવેજો ધ્યાને લીધા.

(૧૦) હાલના કામે વાદી દ્વારા દાવાના સમર્થનમાં તા.૧૭/૪/૨૦૨૫ની મામલતદાર અને એક્ઝીક્યુટીવ મેજિસ્ટ્રેટની કચેરી, ભુજ (શહેર) દ્વારા આપવામાં આવેલ મિલકત નં.જમન/૫૧/૧૫૧(૨)/૦૪/૨૦૨૫ ની માલિકી અંગે નોટીસ રજુ કરેલ છે. સદર અરજી વિષય સંદર્ભ જોતાં ભુજ શહેર વિસ્તારમાં રહેતા ઈસમ દ્વારા ગેરકાયદેસર સરકારી જમીન ઉપર બનાવેલ મકાનોના દબાણ દુર કરવા પોલીસ ઈન્સપેક્ટરશ્રી, ભુજ શહેર બી ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશન, ભુજ-કચ્છ ના પત્ર ક્રમાંક ૨૮૭૧/૨૦૨૫ તા.૦૯/૦૪/૨૦૨૫ અન્વયે ભુજ તાલુકાના ભુજ શહેરના લશ્કરી માતમ પાસે, કેમ્પ એરીયા ખાતે ગેરકાયદેસર રીતે રહેણાંક મકાન બનાવી દબાણ કરવામાં આવેલ હોવાનું જણાવેલ છે. જેમાં રહેણાંક મકાનની માલિકી અંગેના આધાર પુરાવા નોટીસ મળેથી દિન-૩ માં રજૂ કરવા નોટીસ આપવામાં આવેલ છે અને મકાનના આધાર પુરાવા રજુ કરવામાં નિષ્ફળ જશો તો દબાણ દુર કરવાની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવશે તે અંગેની નોટીસ ઇસ્યુ કરવામાં આવેલ છે. આ કામના વાદી દ્વારા માર્ક-૩/૩ થી ૩/૮ સુધી વીજ બીલની ઝેરોક્ષ નકલ રજુ કરેલ છે. હવે, આ કામના વાદી વિ.વ.શ્રીએ રજુઆત કરવામાં આવેલ છે કે હાલના કામના મામલતદારશ્રી દ્વારા તા.૧૯/૧/૨૦૨૬ ના રોજ હુકમ કરી દિન-૫ માં સ્પેરછાએ દબાણ દૂર કરવા હુકમ કરેલ છે. વાદી વિ.વ.શ્રી જણાવે છે કે વાદી છેલ્લા ૩૫ વર્ષથી સદર મકાનમાં રહે છે અને ભુજ બી ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશન સમક્ષ તેમના પુત્ર ઈમરાન વિરુદ્ધ નોંધાયેલા ગુના સંબંધે મિલકત તોડી પાડવાની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવેલ છે. સદર ઈમરાન હાલના વાદી સાથે રહેતો નથી. આ મકાનમાં વાદી

અને તેમના પત્ની છેલ્લા ૩૫ વર્ષથી વધુ સમયથી રહેણાંક કરે છે જેથી આ મકાન તોડી પાડવામાં આવશે તો વાદી ઘર વિહોણા થઈ જશે અને રસ્તા પર રજડવાનો વારો આવશે. વાદી તરફે વિ.વ.શ્રી રજુઆત કરેલ છે કે મામલતદારશ્રી દ્વારા નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના **2024 INSC 866 (2025) 5 SCC 1** ઉપર પ્રસિધ્ધ થયેલ ચુકાદો ટાંકી હુકમ કરેલ છે તેમછતાં સદર હુકમમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે સૂચવેલ માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતોની અવગણના કરેલ છે.

(૧૧) હાલના કામે સરકાર તરફે કોઈ હાજર થયેલ નથી કોઈ જવાબ રજુ કરેલ નથી. વાદી વ.શ્રી દ્વારા માર્ક-૧૩/૧ થી મામલતદારશ્રીનો હુકમ રજુ કરેલ છે. વાદી વિ.વ.શ્રી દ્વારા માર્ક-૩/૧ થી રજુ નોટીસ જોતા તા.૧૭/૪/૨૦૨૫ ના રોજ ઇમરાન ઉર્ફે કારો રમજુ પઠાણ એટલે કે વાદીના પુત્રને નોટીસ આપવામાં આવેલ છે. જો નોટીસ બાદ તા.૧૮/૪/૨૦૨૫ ના રોજ હાલનો દાવો દાખલ કરવામાં આવેલ છે. નોટીસની હકીકત મુજબ નોટીસમાં જણાવેલ મકાનની માલીકી અંગેનો કોઈ પુરાવો દિન-૩ માં મામલતદારશ્રી સમક્ષ રજુ કરવા તાકીદ કરવામાં આવેલ છે તેમછતાં વાદી દ્વારા સંબંધીત કચેરીએ નોટીસમાં જણાવ્યા મુજબ માલીકી અંગેનો કોઈ દસ્તાવેજી પુરાવો પુરો પાડેલ નથી કે દાવાવાળી મિલકત કેવી રીતે તેમની માલીકીમાં છે તેના કોઈ આધાર પુરાવા તેમની પાસે છે તેવું કોઈ કથન કરેલ નથી. દાવાવાળી મિલકતના વીજબીલની નકલો રજુ કરવા માત્રથી વાદી સદર મકાનના માલીક હોવાનું માની શકાય નહીં. ત્યારબાદ મામલતદારશ્રી, ભુજ દ્વારા તા.૧૮/૦૧/ ૨૦૨૬ ના રોજ સ્વેચ્છાએ દબાણ દૂર કરવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ છે. હવે, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત ચુકાદામાં ઠરાવેલ માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતોને ધ્યાને લેતાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કોઈ અધિકારી રહેણાંકના મકાન પર ડેમોલીશનની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવશે. જેથી સદર માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતો લાગુ પડતા નથી. વધુમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતએ એમ પણ ઠરાવેલ છે કે સદર હુકમથી નારાજ પક્ષકારને અપીલ કરવા માટે ૧૫ દિવસનો સમય આપવો જોઈશે. આ કામે વાદી દ્વારા માર્ક-૧૩/૧ થી મામલતદારશ્રીનો હુકમ જોતાં

તા.૧૯/૦૧/૨૦૨૬ ના રોજ હુકમ કરવામાં આવેલ છે અને ત્યારબાદ આ અરજીની સુનાવણી તા.૦૯/૦૨/૨૦૨૬ ના રોજ કામ બોર્ડ ઉપર લઈ કરવામાં આવેલ છે. આ દરમિયાન સદરહુ મામલતદારશ્રી દ્વારા કરવામાં આવેલ હુકમ વિરુદ્ધ અપેલન્ટ ઓથોરીટી સમક્ષ કોઈ અપીલ કે રીવીઝનની કાર્યવાહી કરવામાં આવેલ હોય તેવો કોઈ પુરાવો રજુ કરવામાં આવેલ નથી.

હવે, સમગ્ર વિગતો જોવામાં આવે તો તા.૧૭/૦૪/૨૦૨૫ ની નોટીસ બાદ વાદીએ દાવાવાળી મિલકતની માલીકી અંગે કોઈ દસ્તાવેજી આધાર રજુ કરવામાં આવેલ નથી અને અત્રેની અદાલત સમક્ષ હાલનો દાવો લઈ આવેલ છે. આમ, જોવામાં આવે તો વાદીએ દાવાવાળી મિલકત પોતાની માલીકી હોવા સંબંધે કોઈ આધાર રજુ કરેલ નથી. જ્યારે મામલતદારશ્રીના માર્ક-૧૩/૧ વાળા હુકમમાં ભુજ શહેરના સ.નં.૩૫૮/પૈકી ૧ વાળી જમીન જે રેવેન્યુ રેકર્ડમાં શ્રી સરકાર ખાતે દાખલ થવાનું ઠરાવેલ છે. વધુમાં વાદીની મનાઈહુકમની અરજી જોતાં માત્ર મકાનની ચર્તુદિશા વર્ણવેલ છે. મકાનના મ્યુનીસીપલ પ્લોટ નંબર કે સર્વે નંબર વિગેરે કોઈ વિગતો દર્શાવેલ નથી. હવે આ હકીકતોને ધ્યાને લેવામાં આવે તો વાદી તેમના પત્ની સાથે ૩૫ વર્ષથી સદરહુ મકાનમાં રહેણાંક કરે છે તેવા સંજોગોમાં જો સદર મકાન તોડી પાડવામાં આવે તો તેને અસહ્ય પીડા થાય તેમ છે પરંતુ સાથે સાથે આ મિલકતની માલીકી સંબંધે વાદીએ કોઈ પુરાવો રજુ કરેલ નથી. વધુમાં ૩૫ વર્ષથી વધુ સમયથી રહેણાંક કરતાં હોવાની હકીકત સંબંધે આ તબક્કે માની શકાય તેવા કોઈ દસ્તાવેજી આધારો રજુ કરેલ નથી. આ સંજોગોમાં દરમિયાન મનાઈ હુકમ નિર્ણીત કરવા માટે ત્રણેય મુદ્દામાં વાદીની તરફેણ કરતા નથી.

(૧૨) આમ, ઉપરોક્ત ચર્ચાના અંતે વાદીનો દાવો હાલના તબક્કે પ્રથમદર્શનીય કેસ પુરવાર થયાનું જણાતું ન હોય, **નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના કાશી મઠ સમસ્થાન અને અન્ય વિરુદ્ધ શ્રીમદ સુધીન્દ્રા તીર્થ સ્વામી (એ.આઇ.આર. ૨૦૧૦ સુપ્રીમ કોર્ટ ૨૯૬)** ના ચુકાદામાં જણાવ્યા મુજબ સગવડતા અગવડતાનું ધોરણ અને નાણામાં ન આંકી શકાય તેવા નુકશાન અંગેના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરવાની રહેતી નથી. જેથી ઉપરોક્ત કરેલ

ચર્ચા આધારે મુદા નં.૧ થી ૩ નો નિર્ણય નકારમાં આપી, મુદા નં.૪ અંગે નીચે મુજબનો આખરી હુકમ ફરમાવું છું.

– : આખરી હુકમ :–

- (૧) વાદીની આંક-૫ ની મનાઈહુકમની અરજી નામંજૂર કરવામાં આવે છે.
- (૨) ખર્ચ દાવાના આખરી હુકમના પરીણામને અનુસરશે.

હુકમ આજ તા.૧૧ મી, માહે-ફેબ્રુઆરી, સને-૨૦૨૬ ના રોજ ખુદી અદાલતમાં વાંચી, સંભળાવી મારી સહી કરી જાહેર કર્યો.

તા.૧૧/૦૨/૨૦૨૬
ભુજ-કચ્છ.

(કેતનકુમાર અશોકભાઈ ડાભી)
ત્રીજા અધિક સીનીયર સીવીલ જજ
ભુજ-કચ્છ.
જજ કોડ- જી.જે.૦૧૨૮૯